

Globální fórum vládních hlavních sester a porodních asistentek

14. - 15. 5. 2014, Ženeva, Švýcarsko

Pracovní síla sester a porodních asistentek a všeobecná dostupnost zdravotních služeb

Všeobecná dostupnost zdravotních služeb zahrnuje principy ekvity a sociální spravedlnosti, které vycházejí ze strategie „Zdraví pro všechny“ a jsou zakotveny v Deklaraci z Alma Aty o primární péči z roku 1978. V rozvinutých zemích se jedná o nacházení mezer v přístupu k péči, identifikování nových služeb, které vhodně reagují na momentální zdravotní potřeby obyvatelstva. Hlavní sestry a porodní asistentky, které se zúčastnily Globálního fóra v roce 2014, si jsou vědomy, že k dosažení všeobecné dostupnosti zdravotních služeb je třeba několika faktorů. Zásadní je zejména fungující a výkonný zdravotnický systém, který uspokojuje zdravotní potřeby populace za pomoci integrované péče zaměřené na člověka. Takový systém musí také zajistit, aby se lidé vyhledávající zdravotní péči nedostali do finančních těžkostí z důvodu využití a spotřeby služeb. Důležitý je také dostatek správně vzdělaných, regulovaných a motivovaných zdravotníků, kteří tyto služby poskytují.

Profese ošetřovatelství a porodní asistence se stále vyvíjí a role těchto zdravotníků jsou ovlivněny místními a globálními problémy. Sestry a porodní asistentky jsou připraveny reagovat na zdravotní potřeby klientů všech věkových skupin a zvládat je. V kontextu primární péče a všeobecné dostupnosti přispívají služby sester a porodních asistentek ke snižování morbidity a mortality. Sestry a porodní asistentky jsou v každodenním styku s klienty a používají integrovaný a komplexní přístup, zahrnující podporu zdraví, prevenci nemocí, léčbu, rehabilitaci a paliativní péči. Profesní asociace hrají také důležitou úlohu ve zlepšování přístupu ke zdraví v informování sester a porodních asistentek, že se od nich očekává identifikace zdravotních potřeb obyvatelstva a proaktivní příspěvek k jejich saturaci i inovativními postupy. Sestry mohou například výrazně zlepšit kontinuitu péče, pokud se zaměří na nedostatky současného systému. Tyto komplexní úkoly je nutné řešit v multidisciplinárním týmu. Společným cílem je lepší zdraví obyvatel.

Globální fórum vyzývá vlády, aby zlepšovaly všeobecný přístup k dostupným a kvalitním zdravotním službám. Jsme připraveni rozvíjet kompetentní pracovní sílu sester a porodních asistentek na všech úrovních. Všeobecná dostupnost zdravotních služeb bere v úvahu kritickou úlohu všech sektorů, proto se účastníci Globálního fóra zavazují k holistickému přístupu při implementaci strategií všeobecné dostupnosti služeb ve svých zemích:

1. Vedení a management:

- a. Zajistit politickou podporu na nejvyšší úrovni zdravotnických systémů k zajištění kontinuity při zlepšování všeobecné dostupnosti. Vládní hlavní sestry/porodní asistentky musí ovlivňovat politiky a předpisy, které se týkají zdraví populace. Jejich úkolem je zlepšit porozumění a spolupráci mezi zdravotnickou profesí a vládou. Silná a oficiální pozice hlavní sestry ve struktuře MZ je podle tohoto fóra zásadní, neboť sester a PA je mnoho a při dobré koncepci mohou mít výrazný vliv na zlepšování zdraví obyvatel.

- b. Formulovat ošetrovatelské strategie a strategie porodní asistence, které povedou k lepší dostupnosti integrovaných a na člověka zaměřených služeb.
  - c. Vytvořit a posílit strategie ke zvýšení kvality vzdělávání zdravotníků, jejich náboru a retence.
  - d. Vytvořit strategie založené na důkazech pro efektivní a výkonný management pracovní síly ve zdravotnictví.
- 2. Vzdělání:**
- a. Podporovat vzdělávací instituce v přípravě a implementaci kurikul, které budou brát v úvahu kvantitu a kvalitu pracovní síly, která by uspokojila měnící se místní a národní zdravotní potřeby.
  - b. Vytvořit technické kapacity k zajištění kvalitního vzdělání a praxe za pomoci programů CŽV.
  - c. Podporovat úsilí partnerů k překonání mezery mezi potřebnou pracovní silou, dostupnou pracovní silou, jejím geografickým rozložením a potřebami populace.
- 3. Spolupráce:**
- a. Identifikovat klíčové partnery, včetně uživatelů služeb a vytvořit kapacitu sester a porodních asistentek, která by přispěla k lepší dostupnosti služeb.
  - b. Vyhledávat a podporovat intervence sester a porodních asistentek, kterou povedou ke zlepšení přístupu ke zdravotním službám.
  - c. Vytvořit strategie propojující veřejný, nevládní a soukromý sektor, aby se minimalizovaly bariéry přístupu ke službám v odlehlých a venkovských oblastech.

Pozn. Překlad oficiálního prohlášení – přeložila Mgr. Veronika Di. Cara